

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 269 din 14.06.2023

Dosar nr.: 632/2021

Petiția nr.: 5783/02.08.2021

Petenți:

Reclamați: Curtea de Apel Constanța, Consiliul Superior al Magistraturii, Inspekția Juridică

Obiect: Încălcarea dreptului la apărare pe baza criteriilor gen, maternitate și convingeri

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentului:

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:

Curtea de Apel Constanța

Consiliul Superior al Magistraturii

Inspekția Juridică

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin 4 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), Colegiul director, prin intermediul adreselor nr. 5783/16.08.2021 și 6189/16.08.2021 a citat părțile.

4. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petenților

5. Petenții, soți, judecători în cadrul Curții de Apel Constanța, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama faptul că, în urma unor diferende profesionale, în speță contestarea Hotărârii nr. 12/2019 a Colegiului de conducere al Curții de Apel Constanța în instanța de contencios-administrativ de către petentă împreună cu alți 4 judecători, împotriva acestora a fost demarată procedura de cercetare disciplinară. Petenta precizează că dreptul său de a fi audiată în cursul procedurii disciplinare este garantat de art.46 (1) din Legea nr. 317/2004 și a fost încălcat deși se afla în concediul maternal și de creștere a copilului.

6. Aceasta reclamă faptul că dreptul la apărare i-a fost încălcat întrucât pe durata procedurii de cercetare disciplinară, aceasta era însărcinată, beneficiind de concedii

medicale și, ulterior nașterii, de concediile specifice creșterii și îngrijirii copilului nou-născut.

7. Astfel, petenții au invocat criteriile de discriminare: gen, maternitate și convingeri.

8. Diferendul profesional a survenit într-o ședință, la data 21.05.2019 când, în urma unor măsuri organizatorice ivite din pricina pensionării unui judecător și a propunerii de desființare a două secții, la ședința respectivă a fost consemnat un acord al participanților în privința propunerii de repartizare ciclică a dosarelor aflate pe rolul completului de judecată, acordul fiind aprobat prin Hotărârea Colegiului de Conducere al Curții de Apel (HCC12/29.05.2019). Cercetarea disciplinară a fost propusă din oficiu de către Inspekția Judiciară, prin Procesul – Verbal din data 29.10.2020, pentru petentă alături de cei 4 colegi judecători din cadrul Curții de Apel Constanța, întrucât exista suspiciunea că, prin măsurile întreprinse ulterior adoptării Hotărârii Colegiului de Conducere al Curții de Apel (HCC nr. 12/29.05.2019), cei 5 judecători ar fi contribuit la prelungirea procedurii judiciare în mod repetat și nejustificat. Ulterior, după primirea avizului negativ din partea Direcției de inspekție pentru judecători la rezoluția de clasare a sesizării, prin Rezoluția 690/12.03.2021 a Inspectorului Șef Inspekția Judiciară, s-a dispus începerea cercetării disciplinare față de cei 5 magistrați ai Curții de Apel Constanța, pentru că ar fi amânat soluționarea dosarelor care le-au fost repartizate în urma desființării celor două completuri. Prin demararea cercetării disciplinare s-a urmărit stabilirea în ce măsură refuzul acestora de a soluționa cauza a avut sau nu caracter justificat, urmând a se stabili faptele în mod concret, urmările și împrejurările, conduita magistraților, elementele constitutive ale abaterii disciplinare etc.

9. În acest context, petenta precizează că, începând cu sfârșitul lunii ianuarie 2021, s-a aflat în concediul medical de risc maternal iar, din luna mai, a optat pentru valorificarea concediului de odihnă din motive financiare, în condițiile în care avizul medicului de medicina muncii recomanda concediul de risc maternal pe întreaga durată a sarcinii. În data de 04.06.2021 aceasta a născut și, începând cu data de 07.06.2021, s-a aflat în concediul de maternitate (concediu medical postnatal).

10. În conținutul sesizării, petenta contestă procedura de comunicare a termenelor de audiere în cadrul comisiei disciplinare, modalitatea de comunicare a documentelor și faptul că i s-a obstrucționat dreptul la apărare, fiindu-i afectat și dreptul la viața de familie. Referitor la procedura de comunicare a documentelor aferente cercetării disciplinare, acesta susține că i-au fost comunicate cu rea-credință, în mod voit, la domiciliul anterior, din București, deși aceasta la momentul respectiv locuia în Constanța, alături de soțul său, fiind angajată a Curții de Apel Constanța, aspecte cunoscute în mod evident de către părțile reclamate. Petenta susține că procedura de comunicare a fost defectuos realizată întrucât președintele instanței, prin care s-a efectuat respectiva comunicare, se afla în conflict cu petenții. Totodată, aceasta susține că nu i s-a oferit alternativa audierii la Constanța așa cum s-a întâmplat cu toți colegii săi cercetați în același dosar, și cum se întâmplă ca regulă, petenta aflându-se în imposibilitate în acea perioadă să se deplaseze în București pentru audiere în condițiile în care îngrijea copilul nou-născut de câteva săptămâni.

11. Referitor la criteriul de maternitate, petenta argumentează fapta de discriminare la care ar fi fost supusă prin faptul că unui judecător femeie i se aplică, prin prevederile Regulamentului/ Normelor de efectuare a lucrărilor de inspekție și modul de aplicare a

acestui de către Inspekția Judiciară, un tratament mai puțin favorabil, determinat în mod direct de starea de maternitate, tocmai prin ignorarea acestei stări și continuarea procedurilor disciplinare cu refuzarea dreptului legal la apărare doar pentru că, aflându-se într-o imposibilitate obiectivă generată de maternitate, nu poate primi corespondența sau nu poate participa la procedură. Mai mult, petenta subliniază faptul că a fost pusă într-o situație defavorabilă în raport cu ceilalți colegi cercetați în același dosar, care au avut posibilitatea să se prezinte și să fie audiați pentru a formula apărări, în timp ce acesteia i s-a refuzat acest drept deși se afla într-o imposibilitate obiectivă determinată de maternitate.

12. Referitor la criteriul socio - profesional invocat, petenta susține că, în cazul oricărui lucrător, pe perioada concediului medical nu se efectuează cercetarea disciplinară. Astfel, deși judecătorii au calitatea de lucrător (exemplifică. CJUE Hotărârea în cauza C-12/17 sau cauza C-658/18), în cazul acestora, prin efectul prevederilor Regulamentului/ Normelor de efectuare a lucrărilor de inspecție, cercetarea disciplinară este continuată pe durata concediului medical și postnatal, cu încălcarea dreptului fundamental la apărare, rezultând o diferențiere nejustificată. Aceasta precizează că nu doar în cazul angajaților cu contractul individual de muncă, dar și al altor categorii profesionale, cercetarea disciplinară se suspendă pe durata concediului medical.

13. Referitor la criteriul opiniei, invocat de petentă, aceasta aduce clarificări astfel: Petenta arată că, împreună cu mai mulți colegi, și ei cercetați disciplinar, a solicitat în instanța de contencios administrativ anularea Hotărârii Colegiului de Conducere al Curții de Apel Constanța nr. 12/2019, prin care s-a desființat completul de judecată din care făcea parte și președintele instanței (dosar nr.1846/113/2019 înregistrat la Tribunalul Brăila). La scurt timp, completul respectiv a fost reînființat, din acesta făcând parte în continuare președintele instanței și un alt coleg, în locul judecătorului pensionat. În acest context, petenta și colegii săi au considerat că se pune problema aplicării principiului constituțional, legal și convențional (CEDO) al continuității completului de judecată, astfel încât dosarele care le fuseseră repartizate în urma desființării temporare a aceluși complet să îi revină. În acest sens, unii dintre aceștia au considerat că această măsură se impune în temeiul legii și al jurisprudenței Curții Constituționale și Curții Europene a Drepturilor Omului, iar alții că ar trebui așteptată soluționarea cererii de suspendare a executării hotărârii colegiului de conducere, amânând judecata cauzei. După numai un termen, când dosarele le-au fost restituite în baza unei decizii a vicepreședintelui instanței, care a constatat că nu există o soluție regulamentară pentru un astfel de conflict de competență, aceștia au soluționat cauzele respective. Petenta precizează că la momentul depunerii petiției erau cercetați pentru că ar fi refuzat să soluționeze acele cauze, contrar evidenței.

14. Petenta precizează că, observând că procedura disciplinară continuă împotriva sa, a optat să nu o ignore și să se apere, fiind reprezentată de soțul său însoțit de un avocat.

15. Prin notele scrise depuse la dosar, petenții susțin faptul că, prin solicitarea de prezentare la audiere sau pentru formularea unor puncte de vedere cu câteva zile înainte de a naște și în zilele și săptămânile imediat ulterioare, petentei i-a fost afectat grav dreptul de a formula o apărare efectivă și a fost lipsită de posibilitatea de a își expune punctul de vedere în mod nemijlocit. Faptul că au fost făcute unele apărări nu înlătură această concluzie întrucât, în situația dată, petenta nu putea nici măcar comunica în mod

eficient cu un avocat pentru a explica și oferi toate informațiile și probele necesare, mai ales că Inspekția Judiciară și Consiliul Superior al Magistraturii pretindeau răspunsuri în termene relativ scurte față de situația reclamantei. Petentul, în calitate de soț, a formulat unele apărări pentru petentă în limita în care a înțeles situația (având o specializare diferită - în materie civilă, iar nu penală), care privea cauze în care se aplicau reguli specifice procedurii penale și constrâns de obligațiile familiale față de copilul nou-născut și petentă, aflată în stare de convalescență după nașterea copilului, o perioadă în care a fost imobilizată, având în vedere starea fizică după naștere, aceasta a afectat și capacitatea petentei de a se concentra asupra acestor probleme și de a transmite informațiile necesare formulării unor apărări.

16. Astfel aceștia se consideră discriminați prin aplicarea unui tratament diferențiat și adecvat stării diferite în care se afla petenta, al imposibilității participării în procedura disciplinară ca urmare a stării de graviditate și maternitate, exercitarea dreptului la apărare în cursul audierii neputând avea caracter efectiv decât în condițiile în care se aplică un tratament diferențiat, iar nu preferențial. Dimpotrivă, tratarea în același mod, ignorând situația diferită în care se afla petenta, imposibilitatea participării la procedura disciplinară în concediul de maternitate, constituie o discriminare.

17. Ulterior cercetării disciplinare, prin rezoluția nr. 2107/08.07.2021, Inspekția Judiciară a aplicat sancțiunea disciplinară petentei de retrogradarea din gradul profesional de curte de apel în gradul profesional de tribunal și continuarea activității în cadrul Tribunalului Constanța, pentru săvârșirea abaterilor disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a II a și t) teza I din același act normativ.

Sușinerile reclamațiilor

Inspekția Judiciară

18. Reclamatul, prin notele depuse la dosar, a invocat excepția necompetenței materiale a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării argumentând că, în esență, petenții consideră ca fiind discriminatoriu modul de elaborare/ interpretare/ aplicare a Regulamentului privind normele de efectuare a lucrărilor de inspekție, dar și modul de pornire și de derulare a cercetărilor disciplinare. Astfel cum este formulată plângerea, având în vedere legislația în vigoare și faptul că cercetarea disciplinară a magistraților se desfășoară după o procedură specială, coroborat cu actul normativ care reglementează prevenirea și combaterea tuturor formelor de discriminare, precum și atribuțiile și domeniul de activitate al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, reclamatul consideră că obiectul petiției nu este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

19. Astfel, reclamatul precizează că deplina competență de soluționare a criticilor învederate de petenți revine, pe de o parte, instanței disciplinare în dosarul disciplinar indicat, iar pe de altă parte, Secției de contencios administrativ a Curții de Apel, cu privire la adoptarea Ordinului inspectorului-șef nr. 136/11.12.2018 pentru aprobarea Regulamentului privind normele de efectuare a lucrărilor de inspekție. În plus, reclamatul menționează că instituția Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, ca autoritate autonomă de stat, nu se poate pronunța cu privire la modalitatea de interpretare și aplicare a legii, atribut exclusiv al instanțelor de judecată. Astfel cum a

statuat și Curtea Constituțională, interpretarea legii este atributul suveran al instanțelor judecătorești în opera de înfăptuire a justiției, iar controlul acestei interpretări se realizează prin exercitarea căilor de atac. Din acest punct de vedere, reclamatul subliniază că instituția Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării nu se poate subroga instanțelor de judecată pentru a face aprecieri în legătură cu aspectele de fond ale petiției care decurg din modalitatea de interpretare și de aplicare a dispozițiilor legale, precum și consecințele juridice ce decurg dintr-o asemenea interpretare.

20. Totodată, cu privire la petent, reclamatul solicită respingerea plângerii pe baza considerentului că aceasta este formulată de o persoană fără calitate, întrucât acesta nu a avut calitatea de magistrat cercetat disciplinar în dosarul respectiv. În opinia reclamatului, cele trei tipuri de discriminare invocate în cuprinsul plângerii (discriminare de gen în legătură cu maternitatea, discriminare pe baza criteriului socio-profesional, discriminare pe baza criteriului opiniei) nu pot fi analizate obiectiv prin raportare la petent, singura calitate a acestuia în speță, de altfel indicată și în preambulul plângerii, fiind aceea „de soț al persoanei supuse discriminării”, fiind „vătămat indirect”.

21. Pe fondul petiției, cu privire la pretinsa discriminare săvârșită de Inspekția Judiciară, prin inspectorii judiciari desemnați cu cercetarea disciplinară în dosarul nr. 20-4045, reclamatul învederează că nu poate fi identificată diferențierea la care a fost supusă petenta pe perioada cercetării disciplinare, condițiile stabilite de legislația în vigoare impunând constatarea unei diferențieri, bazate pe un criteriu, și care atinge un drept al acesteia.

22. Reclamatul arată că în cadrul cercetării disciplinare desfășurate, inspectorii judiciari investiți nu au creat nicio diferențiere între magistrații cercetați în privința invitațiilor de participare la cercetarea disciplinară, ceea ce ar fi putut conduce, eventual, la invocarea unor situații discriminatorii. Dimpotrivă, reclamatul susține că trebuie reținut că art. 46 alin. 3 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, prevede expres situația de suspendare a cercetării disciplinare, și anume doar în cazul „când împotriva judecătorului sau procurorului cercetat s-a dispus punerea în mișcare a acțiunii penale pentru aceeași faptă.” În plus, inspectorul judiciar este ținut de un termen imperativ de finalizare a cercetării disciplinare, stabilit, de asemenea, de legea specială în domeniul răspunderii disciplinare a magistraților. Art. 46 alin. (6) dispune că Cercetarea disciplinară se efectuează în termen de 60 de zile de la data dispunerii acesteia, cu excepția situației în care intervine suspendarea. Cercetarea disciplinară se poate prelungi cu cel mult 30 de zile, dacă există motive întemeiate care justifică această măsură. Nici Regulamentul privind concediile judecătorilor și procurorilor nu are prevederi speciale în referire la concediile medicale la care au dreptul magistrații.

23. Astfel, reclamatul susține că, în esență, ceea ce se pretinde, în fapt, de către petentă, este un tratament preferențial pe motive de maternitate, comparativ cu colegii judecători care au fost cercetați disciplinar în același dosar.

24. Cu privire la pretinsa discriminare pe baza criteriului gen (maternitate) reclamatul susține că nu se confirmă susținerea petentei cu privire la refuzul de a i se respecta dreptul la apărare pe parcursul cercetării disciplinare, comparativ cu ceilalți colegi cercetați în același dosar, în motivarea plângerii sale magistratul ignorând complet, în mod voit, modalitățile multiple de comunicare la distanță, disponibile în contextul pandemic actual (poștă, curier, e-mail). Aceasta cu atât mai mult cu cât tot petenta arată

În cuprinsul plângerii că a utilizat poșta electronică, atât personal, cât și prin intermediul soțului, pentru a comunica inspectorului de caz scrisoarea medicală din care rezulta starea de graviditate și vârsta sarcinii.

25. În plus, reclamatul pune în vedere faptul că petenta nu indică, în concret, prevederile regulamentare pretins încălcate de inspectorii judiciari, preferând o formulare generală.

26. Referitor la pretinsa discriminare pe baza criteriului socio-profesional reclamatul arată că petenta face trimitere la Legea nr. 360/2002 privind statutul polițistului, ignorând faptul că Inspekția Judiciară își desfășoară activitatea potrivit prevederilor Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, care are caracter special. Ordinul inspectorului-șef nr. 136/2018, prin care s-a aprobat Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspekție, a fost emis potrivit legii speciale care reglementează activitatea Inspekției Judiciare, în scopul organizării executării în concret a legii, necesitatea emiterii acestuia pentru buna funcționare a Inspekției Judiciare fiind evidentă și neținând de oportunitate. Emiterea de ordine care să vină în sprijinul bunei organizări a instituției este atributul exclusiv al conducătorului instituției, Regulamentul privind normele de efectuare a lucrărilor de inspekție cuprinzând norme metodologice pentru realizarea atribuțiilor de analiză, verificare și control ale Inspekției Judiciare, în lipsa acestuia inspectorii judiciari neputându-și desfășura activitatea în mod unitar.

27. Astfel, în fapt, reclamatul arată că petenta critică forma actuală a Legii nr. 317/2004, republicată, prin comparație cu reglementări ce vizează alte categorii profesionale, iar nu o încălcare sau o interpretare greșită a normelor legale aplicabile magistraților în speță. Astfel, reclamatul consideră că nu se poate pune problema existenței unei situații discriminatorii a petentei decât prin comparație cu alți colegi magistrați, care ar fi beneficiat, eventual, de un tratament mai favorabil într-o situație similară. Față de aceste aspecte, reclamatul înaintează ca fiind relevantă analizei speței, Decizia Curții Constituționale nr. 997 din 7 octombrie 2008, care a reținut că: "prevederile art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare sunt neconstituționale, în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze ori să refuze aplicarea unor acte normative cu putere de lege, considerând că sunt discriminatorii, și să le înlocuiască cu norme create pe cale judiciară sau cu prevederi cuprinse în alte acte normative". În acest sens, Curtea Constituțională a statuat prin decizia anterioară că, în măsura în care s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr. 137/2000, C.N.C.D. poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. În jurisprudența sa, C.N.C.D. a statuat că nu analizează modul de stabilire sui generis, prin lege, a unor drepturi în favoarea unor categorii de persoane în mod diferit față de alte categorii ori nereglementarea de către legiuitor a unor aspecte care țin de statutul unei persoane sau categorii de persoane. Din acest punct de vedere, examinarea soluțiilor legislative alese de către legiuitor și conformitatea acestora cu principiul egalității statuat în Constituția României revine Curții Constituționale.

28. Astfel, reclamatul precizează că, în fapt, petenta critică forma actuală a Legii nr.

317/2004, republicată, prin comparație cu reglementări ce vizează alte categorii profesionale, iar nu o încălcare sau o interpretare greșită a normelor legale aplicabile magistraților în speță. Astfel, nu se poate pune problema existenței unei situații discriminatorii a petentei decât prin comparație cu alți colegi magistrați, care ar fi beneficiat, eventual, de un tratament mai favorabil într-o situație similară, ceea ce nu a fost cazul în speță.

29. Cu privire la pretinsa discriminare pe criteriul opiniei, reclamatul susține că motivarea petentei reprezintă, în fapt, veritabile apărări ce pot fi invocate în fața instanței disciplinare nefăcând, în opinia reclamatului, obiectul unei analize de competența Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

30. Reclamatul precizează că dosarul disciplinar la care face trimitere petenta se judecă la Înalta Curte de Casație și Justiție, la momentul depunerii respectivelor note de către partea reclamată acesta fiind în stadiul procesual al recursului - dosarul nr. 1409/1/2022. În concluzie, reclamatul consideră că trebuie reținut că în stadiul actual, ulterior pronunțării de către Secția pentru judecători în materie disciplinară din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii prin Hotărârea nr. 26J/13.12.2021 (atașată ordinea de zi soluționată), Înalta Curte de Casație și Justiție este singura autoritate competentă să analizeze și să soluționeze dosarul disciplinar, în stadiul procesual al recursului, cu termen la data de 24.10.2022.

31. Ulterior, la data 23.11.2022, ICCJ s-a pronunțat cu soluția conform Minutei deciziei civile nr. 255. *Cu unanimitate, respinge, ca nefondate, recursurile declarate de doamna judecător, domnul judecător, doamna judecător și doamna judecător împotriva încheierilor premergătoare, pronunțate de Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii în dosarul nr. 13/J/2021. Respinge, ca nefondat, recursul declarat de Inspekția Judiciară împotriva Hotărârii nr. 26J din 13 decembrie 2021, pronunțată de Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii în dosarul nr. 13/J/2021. Admite recursurile declarate de doamna judecător, domnul judecător, doamna judecător, doamna judecător și domnul judecător împotriva Hotărârii nr. 26J din 13 decembrie 2021, pronunțată de Secția pentru judecători în materie disciplinară a Consiliului Superior al Magistraturii în dosarul nr. 13/J/2021. Casează hotărârea atacată. Respinge acțiunea disciplinară față de domnul judecător, doamna judecător și domnul judecător pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004. Respinge acțiunea disciplinară față de doamna judecător și doamna judecător pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. t) teza întâi din Legea nr. 303/2004. Cu majoritate, În temeiul art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004, aplică doamnei - judecător în cadrul Curții de Apel Constanța sancțiunea disciplinară constând în „avertisment” pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004. În temeiul art. 100 lit. a) din Legea nr. 303/2004, aplică doamnei - judecător în cadrul Curții de Apel Constanța sancțiunea disciplinară constând în „avertisment” pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m) teza a doua din Legea nr. 303/2004. Definitivă. Pronunțată astăzi, 23 noiembrie 2022, prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței, conform art. 402 din Codul de procedură civilă. Cu opinia separată a domnului judecător în sensul respingerii acțiunii disciplinare față de doamna judecător și doamna judecător și pentru săvârșirea abaterii disciplinare prevăzute de art. 99 lit. m)*

Consiliul Superior al Magistraturii

32. Prin notele scrise depuse la dosar, cel de-al doilea reclamat a invocat excepția lipsei calității procesuale active a petentului și excepția lipsei calității procesuale pasivă pentru Consiliul Superior al Magistraturii.

33. Potrivit obiectului petiției nr. 5783/02.08.2021, precizată și completată la data de 16.08.2021, presupusele fapte de discriminare reclamate de petenți vizează modul de elaborare, interpretare și aplicare a Regulamentului privind normele de efectuare a lucrărilor de Inspecție adoptat de inspectorul șef al Inspecției Judiciare și modul de pornire și derulare a cercetărilor disciplinare în dosarul nr. 20 - 4045 al Inspecției Judiciare.

34. Din întreaga argumentație expusă de petenți rezultă că toate presupusele fapte de discriminare au fost invocate ca fiind săvârșite de Inspecția Judiciară și Curtea de Apel Constanța, subscrisului nefiindu-i imputată săvârșirea niciunui tratament discriminatoriu față de petenți.

35. Reclamatul subliniază faptul că, de altfel, chiar petenții au menționat expres, anterior expunerii motivelor petiției, că „plângerea împotriva Consiliului Superior al Magistraturii are în vedere doar calitatea de autoritate ierarhic superioară a Plenului CSM rezultată din prevederile art. 35 lit b) și art. 67 din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, cu modificările și completările ulterioare”.

36. Reclamatul precizează că CSMi nu are niciun fel de atribuții legate de chestiunile în raport de care petenții au invocat supunerea la tratamente discriminatorii (modul de elaborare, interpretare și aplicare a Regulamentului privind normele de efectuare a lucrărilor de inspecție adoptat de inspectorul-șef al Inspecției Judiciare, respectiv modul de pornire și derulare a cercetărilor disciplinare în dosarul nr. 20 - 4045 al Inspecției Judiciare).

IV. Motivele de fapt și de drept

37. Potrivit dispozițiilor art. 63 din Procedura Internă de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor publicată în M.Of. nr. 348 din 6 mai 2008, „(1) Colegiul director se va pronunța mai întâi asupra excepțiilor de procedură, precum și asupra celor de fond care nu mai necesită, în tot sau în parte, analizarea în fond a petiției”.

38. Referitor la excepția de necompetență a C.N.C.D., invocată de partea reclamată, Colegiul director urmează să o admită, arătând că o eventuală constatare a unei fapte de discriminare ar afecta norme juridice cu caracter de lege, având în vedere **Decizia Curții Constituționale nr. 997/2008**. Emite un punct de vedere privind obiectul petiției, conform deciziilor instanțelor judecătorești în domeniu.

39. **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale stabilește următoarele:

40. „Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor

discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

41..Față de acestea, Curtea apreciază că o corectă analiză a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

42..Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării» iar, potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

43.Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art. 20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din com Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

44.În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul

de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

45. Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

46. Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

47. Având în vedere aceste aspecte, Colegiul director constată că nu se poate pronunța în raport cu obiectul cauzei, ținând cont de statutul special de magistrați al petenților, care reclamă modul de contestare a procedurilor disciplinare, de soluționare în instanță etc. În cazul în care C.N.C.D. s-ar pronunța, s-ar încălca principiul separației puterilor în stat, prin interferarea de către C.N.C.D. în atribuțiile legislativului, dar și ale Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, inclusiv cele ale art. 16 care se referă la egalitatea în drepturi a cetățenilor.

48. Totuși, Colegiul director poate emite un **Punct de vedere**, conform prevederilor art. 18, alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000** „Consiliul este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul sau de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.”, astfel:

Cadrul legal aplicabil

O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare

Art. 2. (1) Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice

alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.

Art. 7. Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, discriminarea unei persoane pentru motivul că aparține unei anumite rase, naționalități, etnii, religii, categorii sociale sau unei categorii defavorizate, respectiv din cauza convingerilor, vârstei, sexului sau orientării sexuale a acesteia, într-un raport de muncă și protecție socială, cu excepția cazurilor prevăzute de lege, manifestată în următoarele domenii:

- a) încheierea, suspendarea, modificarea sau încetarea raportului de muncă;
- b) stabilirea și modificarea atribuțiilor de serviciu, locului de muncă sau a salariului;
- c) acordarea altor drepturi sociale decât cele reprezentând salariul;
- d) formarea, perfecționarea, reconversia și promovarea profesională;
- e) aplicarea măsurilor disciplinare;
- f) dreptul de aderare la sindicat și accesul la facilitățile acordate de acesta;
- g) orice alte condiții de prestare a muncii, potrivit legislației în vigoare.

Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse și de tratament între femei și bărbați

Art. 10. -(1) Maternitatea nu poate constitui un motiv de discriminare

2) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei legat de sarcină sau de concediul de maternitate constituie discriminare în sensul prezentei legi.

(3) Orice tratament mai puțin favorabil aplicat unei femei sau unui bărbat, pe motiv că a solicitat sau a efectuat concediul pentru creșterea copiilor, concediul paternal, concediul de îngrijitor ori că și-a exercitat dreptul de a solicita formule flexibile de lucru, constituie discriminare în sensul prezentei legi.

(4) Este interzis să i se solicite unei candidate, în vederea angajării, să prezinte un test de graviditate și/sau să semneze un angajament că nu va rămâne însărcinată sau că nu va naște pe durata de valabilitate a contractului individual de muncă.

49. Colegiul director analizând speța, constată că față de petentă, magistrată a Curții de Apel Constanța, s-a demarat procedura de cercetare disciplinară deși aceasta se afla într-o **situație juridică specială** întrucât se afla în **situația legală de protecție socială** – concediul medical și, ulterior, concediul de creștere și îngrijire copil. Deși petenta se afla în acest regim special, cercetarea disciplinară a continuat motivat de reclamații că s-ar fi împlinit termenul de prescripție a răspunderii.

50. În aceeași măsură, Colegiul director reține că petenta desfășoară o activitate lucrativă în baza numirii de către Președintele României, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii.

51. Colegiul director califică activitatea petentei ca fiind o prestare de servicii judiciare în scopul înlăturării justiției, fiind o categorie de angajați inamovibili, conform Legii 303/2022, categorie socio – profesională care poate fi definită de lucrător, în sensul noțiunii consacrate de dreptul comunitar.

52. Astfel, Colegiul director constată că în lipsa unor reglementări în legea specială, Legea 303/2022, în care nu se specifică situațiile de cercetare disciplinară în perioada în care raporturile de muncă sunt suspendate, acestea se supun prevederilor Legii

generale, în speță Codul muncii republicat coroborat cu Codul civil republicat și cu prevederile Legii 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați.

53. Pe de altă parte, Colegiul director constată că Înalta Curte de Casație și Justiție s-a pronunțat în speța petentei, având atribute de a analiza situația generată de sarcină și de maternitate a petentei, în cadrul raporturilor sale de muncă.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Admiterea excepției de necompetență a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării;
2. Emiterea unui punct de vedere.
3. O copie se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: -

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședința de deliberări:

ASZTALOS Csaba Ferenc - Membru

BABUȘ Radu - Membru

DIACONU Adrian Nicolae - Membru

GRAMA Horia – Membru

MOȚA Maria – Membru

OLTEANU Cătălina - Membru

POPA Claudia Sorina - Membru

RAIU Cătălin Valentin – Membru

Redactată și motivată: HG/AB
Data redactării: 19.06.2023

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.